

PROSJEKT:	Sentralbadet Scenekunsthuss
TEMA:	Foreløpig notat vedrørende skillekonstruksjoner ved ombygging
OPPDRAGSGIVER:	Rambøll
UTFØRT AV:	Trine Erfjord Meling
KONTROLLERT:	Tønnes A. Ognedal

1. BAKGRUNN - INNLEDNING

Sentralbadet i Bergen skal bygges om til Scenekunsthuss for BIT teatergarasjen, Carte Blanche og prøvelokaler for Den Nationale Scene. Dette omtaler aktuelle krav og målsetting til lydisolasjon og antyder typiske konstruksjoner.

2. FORSKRIFTSKRAV – MÅLSETTING

Målsettingen for lydkrav i prosjektet tar utgangspunkt i relevante krav i NS 8175:2012, "Lydforhold i Bygninger, Lydklasser for ulike bygningstyper" og i den grad det passer også NS 8178:2014, "Akustiske kriterier for rom og lokaler for musikkøvelse".

Lydklasse C i NS 8175 i standarden tilsvarer intensjonen for minstekrav i byggeforskriftene av 2010 (Tekniske forskrifter til plan- og bygningsloven.).

Tabell 1 angir hvilke krav NS 8175: 2012 stiller til luftlydisolasjon for musikkrom for lydklasse C i skoler og hvilke tilpasninger som foreslås i prosjekter av denne typen.

Tabell 1: Krav til luftlydisolasjon for musikkrom

Situasjon	NS 8175, Lydklasse C	Kommentarer
Rundt saler med forsterket musikk, o.l. og andre oppholdsrom	$R'_w \geq 60/70$ dB	Anbefaler tung vegg med påføring på en eller på begge sider
Mellom musikkrom for forsterket musikk o.l. og fellesgang/korridor, med dørforbindelse	$R'_w \geq 55-65$ dB	Anbefaler sluser
Rundt saler for øving, enkelt lydstudio eller annet spesialrom med støyende aktiviteter og annet tilsvarende rom eller stille rom samt fellesareal	$R'_w \geq 60-64$ dB	Kan oppnås med lett vegg
Mellom musikkrom og fellesgang/korridor, med dørforbindelse	$R'_w \geq 50$ dB	Krever to dører

CB studio og BIT-scene ligger som to separate saler i skisseprosjektet. Det er ingen spesielt støyømfintlige rom rundt dem. Dette skulle tilsi at det er mulig å ha et lavere krav til lydisolasjon rundt salene enn 70 dB. Salene får betong utvendig og trenger da en utforing innvendig som bidrar noe til lydisolasjonen og hvor det også er mulig å legge akustisk regulering av rommene.

Kritiske rom som f.eks. CB lydstudio kan evt. isoleres på innvendig.

Andre rom

For ombyggingen av Sentralbadet i Bergen er det i tillegg til danse- og teatersalene, planlagt kontorer, møterom, foaje, verksteder o.l. Tabell 2 angir krav spesifisert i NS 8175 for ulike rom (klasse C).

Tabell 2: Krav til luftlydisolasjon og trinnlydnivå for forskjellige rom spesifisert i NS 8175:2012

Situasjon	Klasse C
Luftlydisolasjon	
Mellom kontorer, og mellom kontorer og fellesarealer (fellesgang/korridor) uten dørforbindelse	$R'_w \geq 37$ dB
Mellom vanlige kontorer som foran og fellesgang/korridor med dør	$R'_w \geq 24$ dB
Mellom møterom og andre rom/korridor uten dørforbindelse	$R'_w \geq 44$ dB
Mellom møterom og fellesgang/ korridor med dørforbindelse	$R'_w \geq 34$ dB
Mellom samtalerom, legekontorer, og lignende kontorer med behov for konfidensielle samtaler og andre rom (uten dørforbindelse)	$R'_w \geq 48$ dB
Mellom rom som foran, med behov for konfidensielle samtaler og korridor med dørforbindelse	$R'_w \geq 34$ dB
Trinnlydnivå	
Mellom kontorer, mellom kontorer og møterom, og mellom kontorer og fellesarealer/fellesgang/korridor	$L'_{n,w} \leq 63$ dB
I møterom fra fellesgang/korridor	$L'_{n,w} \leq 58$ dB

3. LYDISOLASJON AV SALENE

Salene skal bygges med tunge vegger bygges som boks-i-boks-konstruksjoner, dvs. at rommene har innvendige flater som er frikoblet fra bygningsstrukturen.

Skillevegger ($R'_w \geq 70$ dB)

Krav:	Luftlydisolasjon: $R'_w \geq 70$ dB
Oppbygning	<ul style="list-style-type: none"> • Innvendig kledning, plater / akustisk (avklares) • Utlekking • 50-150 mm isolasjon • 300 -350 mm betong
Kommentarer	Løsningen gir en lydisolasjon mellom 60 og 70 dB og god demping i bassen ivaretas av tykke betongvegger samt tungt dekke over. Hvis det ikke bygges fullstendig boks i boks-løsning, vil det være viktig å skille salene strukturelt fra resten av huset med fuge og gode dybel-forbindelser.

Gulv og tak

Med helt eller delvis boks i boks-løsning kan det være behov for lett eller tungt flytende gulv og en lett nedforet himling. Et aktuelt alternativ til gulv er:

- 2 x 22 spon
- 198 mm hulrom med mineralull
- 50 x 50 x 50 mm elastiske klosser
- Eksisterende betongdekke
-

En annen mulig løsninger er:

- 100-120 mm påstøp
- (Forskalingsplate)
- 100x100x100 mm elastiske klosser
- Mineralull i hulrom
- Eksisterende betongdekke

Dansegulvløsning må avklares.

Et aktuelt alternativ til takkonstruksjon er:

- 200 mm HD med fagverksbjelker
- Hulrom med 100-200 mm mineralull
- 2 x 13 mm gips under fagverksbjelker

Lyddempende sluser

For å ivareta boks-i-boks-prinsippet må det bygges lyddempende sluser med lyddører av høy kvalitet (lydklasse 30 + 40 dB eller 35 + 35 dB) mot korridor og fellesarealer.

Skillevegger i "høyhus" ($R'_w \geq 60$ dB)

Krav:	Luftlydisolasjon: $R'_w \geq 60$ dB
Oppbygning	<ul style="list-style-type: none"> • 3x13 mm gips • 98 mm stender (stål eller tre) • 100 mm mineralull • 20-30 mm avstand • 100 mm mineralull • 98 mm stender (stål eller tre) • 3x13 mm gips

Skillevegger ($R'_w = 52-58$ dB)

Krav:	Luftlydisolasjon: $R'_w \geq 52-58$ dB
Oppbygning	<ul style="list-style-type: none"> • 2 x 13 mm gips • 70 mm mineralull • 20 mm hulrom • 70 mm mineralull • 2 x 13 mm gips

Skillevegger ($R'_w = 48$ dB), videokonferanse etc. uten dør

Krav:	Luftlydisolasjon: $R'_w \geq 48$ dB
Oppbygning	<ul style="list-style-type: none"> • 2 x 13 mm gips • 95-100 mm lydsterker i stål • 95-100 mm mineralull • 2 x 13 mm gips • Glassfelt: labmålt $R_w \geq 51$ dB (dette tilsvarer dobbelt glass).

Skillevegger ($R'_w = 44$ dB), møteromsvegger uten dør

Krav:	Luftlydisolasjon: $R'_w \geq 44$ dB
Oppbygning	<ul style="list-style-type: none"> • 13 mm gips • 95-100 mm lydsterker i stål • 95-100 mm mineralull • 2 x 13 mm gips • Glassfelt: labmålt $R_w \geq 47$ dB (dette tilsvarer dobbelt glass)

Skillevegger ($R'_w = 37$ dB), f.eks. kontorvegger uten dør:

Krav:	Luftlydisolasjon: $R'_w \geq 37$ dB (vegg uten dørforbindelse)
Oppbygning	<ul style="list-style-type: none"> • 13 mm gips • 70 – 100 mm stender • Minimum 70 mm mineralull • 13 mm gips • Glassfelt: labmålt $R_w \geq 40$ dB (dette tilsvarer 8-10 mm lydaminert glass)

Skillevegger ($R'_w = 34$ dB)

Løsning rundt for vegg med dør til f.eks møterom:

Krav:	Luftlydisolasjon: $R'_w \geq 34$ dB (vegg med dørforbindelse)
Oppbygning	<ul style="list-style-type: none"> • 13 mm gips • 70 – 100 mm stender • Minimum 70 mm mineralull • 13 mm gips • Dør: labmålt $R_w \geq 38$ dB • Glassfelt: labmålt $R_w \geq 38-40$ dB (dette tilsvarer 8-10 mm lydaminert glass)

Skillevegger ($R'_w = 24$ dB)

Løsning rundt for vegg med dør til f.eks kontor:

Krav:	Luftlydisolasjon: $R'_w \geq 24$ dB (vegg med dørforbindelse)
Oppbygning	<ul style="list-style-type: none"> • 13 mm gips • 70 – 100 mm stender • Minimum 70 mm mineralull • 13 mm gips • Dører, mot korridor: labmålt $R_w \geq 25$ dB • Glassfelt: labmålt $R_w \geq 28-30$ dB (4 – 6 mm glass)